

عنوان مقاله:

واکاوی عرفانی معرفت نفس در منطق الطیر عطار نیشابوری

محل انتشار:

فصلنامه عرفان اسلامی، دوره 19، شماره 75 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده‌گان:

سیده پرگل شمسی - دانشجوی دکتری ادیان و عرفان، واحد خرم آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، لرستان، ایران.

علی اکبر افاسیاب پور - دانشیار گروه ادیان و عرفان، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران.

مسئول: ali412003@yahoo.com

علی فتح الهی - دانشیار، گروه ادیان و عرفان، واحد خرم آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، لرستان، ایران.

خلاصه مقاله:

معرفت نفس، یکی از نیازهای مهم بشر است؛ مکاتب مختلف به نوعی، به آن پرداخته‌اند. در عرفان اسلامی، توجه ویژه‌ای به این مسئله شده‌است؛ به نظر عرفان، انسان در پرتو معرفت نفس، به رشد و کمال می‌رسد و نیل به معرفت خداوند، تنها از طریق معرفت نفس امکان پذیر می‌شود. عطار نیشابوری از جمله اندیشمندانی است که تلاش کرده معرفت نفس را از رو نمایه آثار ادیٰ- عرفانی خود قراردهد. فهم نوع نگاه این عارف مسلمان به مقوله معرفت نفس می‌تواند از یک سو، راهگشای پژوهش‌های بعدی در این زمینه باشد، از سوی دیگر، به پرسش‌های مطرح در این زمینه پاسخ مناسب ارائه دهد. این پژوهش، مقوله «معرفت نفس» را از دیدگاه عارف بزرگ مسلمان، عطار نیشابوری، در منطق الطیر بررسی کرده است؛ برای این بررسی، روش توصیفی با تحلیل محتوا اختیار شده است. برای گردآوری اطلاعات، از روش کتابخانه‌ای استفاده شده است. از روش‌های توصیفی و استدلال عقلی، برای تحلیل یافته‌ها، بهره‌گرفته شده است. ابتدا، مروری کوتاه بر کتاب منطق الطیر و اهمیت و جایگاه معرفت نفس در این اثر انجام شده است، انواع «خود» از دیدگاه عطار، رابطه معرفت نفس و معرفت الله، شیوه سلوک، کسب معرفت و وادی‌های هفتگانه، خاصیت آینگی متقابل انسان و خدا، نفس اماره و شیوه مقابله با آن در منطق الطیر مورد بحث قرار گرفته است.

کلمات کلیدی:

عطار، منطق الطیر، معرفت نفس، خودشناسی، آینگی متقابل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1623635>

